«اشتاین‌مایر» با مقامات ارشد ایرانی دیدار کرد

فصل تازه رابطه تهران - برلین

عکس: حسن رزاق‌نژاد، مهر

شرق: فرانک والتر اشتاین‌مایر، وزیرخارجه آلمان، دیروز ظهر دومین سفر خود به تهران را پایان داد و عازم ریاض شد. او در این سفر علاوه بر محمدجواد ظریف، همتای ایرانی‌اش، با حسن روحانی، رئیس‌جمهوری، علی شمخانی دبیر شورای‌عالی امنیت ملی و علی لاریجانی، رئیس مجلس شورای اسلامی، دیدار و گفت‌وگو کرد. روابط دوجانبه و مسائل منطقه، محور این گفت‌وگوها بود؛ بنابراین طرفین درباره نقشه راه توسعه روابط دو کشور، حل‌وفصل بحران سوریه، افراطی‌گری و تروریسم، تنش‌های منطقه مانند درگیری سعودی‌ها و یمن، ترکیه،روسیه و... رایزنی کردند.جدی‌ترین موضوع بحث میان حسن روحانی و اشتاین‌مایر، توسعه روابط دوجانبه در عصر پساتحریم بود. روحانی ضمن اشاره به نقش مثبت و سازنده آلمان در روند مذاکرات هسته‌ای، اجرای صحیح برجام را به نفع همه دانست و یادآور شد: «برجام به عنوان الگویی موفق، فضای بسیار خوبی را در عرصه بین‌المللی برای تعامل و گفت‌وگو درخصوص سایر موضوعات ایجاد کرده است و باید تلاش کنیم معادله برد- برد را برای حل‌وفصل سایر مسائل منطقه نیز به کار گیریم». او افزود: «باید با بهره‌گیری از فرصت‌های پسابرجام و پساتحریم، سطح همکاری‌های دو کشور را ارتقا داد، به‌ویژه اینکه آلمان در دوره‌ای نخستین شریک تجاری ایران در میان کشورهای عضو اتحادیه اروپا بوده است».

ضرورت همکاری‌های بلندمدت

پایه‌گذاری و برنامه‌ریزی یک همکاری و فعالیت مشترک بلندمدت میان تهران و برلین از سوی روحانی به عنوان یک ضرورت طرح شد. صنعت، معدن، انرژی، خطوط ریلی و گردشگری ازجمله بخش‌هایی است که به اعتقاد طرفین می‌تواند زمینه‌ساز مشارکت‌های فعال‌تر باشد. اشتاین‌مایر نیز بر آغاز فصل تازه در روابط اتحادیه اروپا و آلمان با اجرای رسمی برجام تأکید کرد و دو سفر خود را در سه ماه گذشته نشانه‌ای از علاقه‌مندی برلین به توسعه همه‌جانبه روابطش با تهران دانست.

شمخانی نیز در جریان ملاقات با اشتاین‌مایر اجرای برجام و رفع تحریم‌ها را مقطعی بسیار مهم در ایجاد و تقویت اعتماد میان ایران و کشورهای غربی غیرمتخاصم عنوان کرد اما رفتار دوگانه و سراسر ابهام ایالات متحده آمریکا را نیز همچنان محل نگرانی دانست. به گفته او تعامل سازنده ایران و کشورهای اروپایی در چارچوب تأمین منافع مشترک با توجه به خطوط قرمز سیاسی، فرهنگی و اقتصادی تعیین‌شده می‌تواند زمینه شکل‌گیری فصل جدیدی از همکاری‌های همه‌جانبه را فراهم کند. علی لاریجانی نیز در دیدار با وزیر خارجه آلمان به روند روبه‌رشد و گسترش همکاری‌های اقتصادی و سیاسی ایران و آلمان پرداخت و گفت: «آلمان ازجمله کشورهایی است که در مدت چند ماه توانسته است قراردادهای تجاری و اقتصادی خوبی با ایران منعقد کند». او با اشاره به مناسبات اقتصادی تجار ایرانی از زمان‌های قدیم با آلمان تأکید کرد اکنون فرصت مغتنمی است تا در این زمینه به توافق‌های بیشتری برسیم.

چالش‌های بنیادین در منطقه

آن‌طور که روحانی در دیدار با وزیر خارجه آلمان تأکید کرد، ایران و آلمان علاوه بر تلاش برای ارتقای روابط دوجانبه می‌توانند در مسیر حل مشکلات منطقه‌ای و بین‌المللی به‌ویژه مبارزه با تروریسم و ایجاد صلح و ثبات در منطقه همکاری کنند. روحانی با تأکید بر اینکه باید جلوی انتقال منابع مالی و تسلیحاتی به تروریسم سد شود، گفت: «حوادث ماه‌های گذشته نشان داد تروریسم خطری برای همگان و ازجمله اتحادیه اروپاست». اشتاین‌مایر نیز درباره ضرورت مبارزه همگانی با تروریسم گفت: «باید برای حل مسئله تروریسم، زمینه‌های رشد و نمو این پدیده شوم را خشک کنیم که مقابله با افراط‌گرایی در منطقه یکی از این زمینه‌هاست».

موضوع تروریسم در دیدار علی شمخانی و اشتاین‌مایر نیز محور گفت‌وگو بود. دبیر شورای‌عالی امنیت ملی اصرار برخی کشورها برای حضور گروه‌های تروریستی و تکفیری در روند مذاکرات صلح سوریه را موجب شکل‌گیری چالش‌های بنیادین در مسیر حل مسالمت‌آمیز بحران سوریه دانست. او با ابراز نگرانی از افزایش پیچیدگی‌های تصنعی در بحران سوریه بر حمایت ایران از روند سیاسی و تداوم گفت‌وگوها برای دستیابی به راه‌حل سیاسی در سوریه تأکید کرد. دبیر شورای‌عالی امنیت ملی فاصله‌گرفتن برخی کشورهای حامی جریان‌های افراطی از رویکردهای گذشته و همراهی آنان با مسیر گفت‌وگوهای سازنده را عاملی تأثیرگذار در تسهیل روند مذاکرات سیاسی برشمرد و گفت: «بزرگ‌ترین آفت در مبارزه با تروریسم، برخورد گزینشی با این پدیده شوم از سوی برخی کشورهای مدعی مبارزه با تروریسم است».

نگرانی از افزایش نظامی‌گری

گفتنی است مسئله تروریسم، نظامی‌گری و تنش‌های منطقه در دیدار علی لاریجانی و اشتاین‌مایر نیز مورد بررسی قرار گرفت. لاریجانی ضمن ابراز نگرانی از گسترش تنش‌ها در منطقه گفت: «برخی مسائل ناهنجار در منطقه وجود دارد که باید حل شود و برخی کشورها در منطقه نقش درستی ایفا نمی‌کنند و باعث افزایش درگیری‌ها و همچنین کمک به تروریسم می‌شوند».او رویکرد نظامی‌گری سعودی‌ها را ناموفق ارزیابی کرد و گفت: «تا وقتی رویکرد کشورهایی که در پشت میز مذاکره در وین می‌نشینند، اصلاح نشود و هرکدام به دنبال منافع شخصی و استفاده ابزاری از تروریسم باشند، ادامه این مذاکره بیشتر به یک شوخی شباهت خواهد داشت».

اشتاین‌مایر، وزیر خارجه آلمان، نیز گسترش بحران و تنش‌های منطقه را موضوعی نگران‌کننده توصیف کرد و گفت: «من مطمئن هستم که دو کشور ایران و آلمان علاقه‌مند به حل مسائل منطقه‌ای هستند زیرا اکنون طعم شیرین مناسبات دوستانه را چشیده‌ایم».او با اشاره به تنش‌ها میان سعودی‌ها و یمن، روسیه و ترکیه و همچنین افغانستان و عراق گفت: «در مذاکرات وین که درخصوص حل مشکل سوریه تشکیل شده است، این یکپارچگی مشاهده نمی‌شود. حتی در میان مخالفان سوریه هم یکدستی وجود ندارد و این خطری برای به بن‌بست رسیدن حل این مشکلات است که ما نباید بگذاریم به چنین نقطه‌ای برسیم». وزیر خارجه آلمان ضمن ابراز تأسف از اینکه باید مشکلاتی را حل کنیم که دیگران به وجود آورده‌اند، گفت: نظامی‌گری هیچ‌وقت نتیجه دلخواه را به دنبال نخواهد داشت.او در حالی دیروز تهران را ترک کرد و عازم ریاض شد که بعد از گفت‌وگو با ظریف در پاسخ به «شرق» گفته بود متوجه آمادگی ایران برای گفت‌وگو با عربستان برای بهبود روابط شده است. حال باید دید که نتیجه سفر او به عربستان چه خواهد بود و آیا در راستای میانجیگری و فراهم‌کردن بستر بهبود رابطه ایران و عربستان، گامی خواهد برداشت یا خیر.

تلاش دوباره جمهوری‌خواهان برای مانع‌تراشی در اجرای توافق با ایران

مجلس نمایندگان آمریکا در طرحی جدید تلاش می‌کند اختیارات اوباما در لغو تحریم‌های ایران را با مشکل جدیدی مواجه کند. البته این طرح برای اجرا باید به قانون تبدیل شود. به گزارش ایسنا به نقل از رویترز، اعضای مجلس نمایندگان آمریکا عصر سه‌شنبه با ۲۴۶ رأی موافق در برابر ۱۸۱ رأی مخالف، طرحی تصویب کردند که اختیارات اوباما را برای لغو تحریم‌های ایران براساس برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) محدود کند. تقریبا تمام جمهوری‌خواهان به این طرح رأی مثبت و بیشتر دموکرات‌ها به آن رأی منفی دادند.

انتظار نمی‌رود این طرح حتی با وجود اینکه جمهوری‌خواهان کنترل هر دو مجلس نمایندگان و سنا را در اختیار دارند به قانون تبدیل شود. حتی اگر مجلس سنا هم این مصوبه را تصویب کند، اوباما وعده داده است که آن را وتو خواهد کرد، زیرا باعث می‌شود توافق هسته‌ای تاریخی با ایران نابود شود. مجلس نمایندگان ماه گذشته با اختلافی اندک این طرح را تصویب کرد، اما این رأی‌گیری پس از آنکه تقریبا یک‌سوم اعضا خیلی دیر آرای خود را به صندوق‌ها انداختند بی‌اعتبار اعلام شد. این رأی‌گیری روز سیزدهم ژانویه انجام شد، سه روز پیش از آنکه مقامات آمریکا و ایران براساس یک توافق اعلام کردند هم‌زمان با اجرای توافق هسته‌ای، تهران چهار زندانی آمریکایی را آزاد کرده است و واشنگتن نیز در ازای آن هفت زندانی ایرانی‌الاصل را آزاد و برای ۱۴ ایرانی دیگر منع تعقیب صادر کرد. به گزارش رویترز، منابعی در کنگره گفته‌اند رأی‌گیری سیزدهم ژانویه به این علت بی‌اعتبار بود که رئیس جدید این مجلس؛ یعنی پاول ریان اعضا را برای اینکه به موقع رأی دهند زیر فشار گذاشته بود نه به علتی مرتبط با توافق مبادله زندانیان، اما به گفته قانون‌گذاران دموکرات، تکرار یک رأی‌گیری اتفاق نادری در مجلس نمایندگان نیست.

توضیح درباره پرداخت ۱.۷ میلیارد دلار به ایران

درهمین‌حال یک سناتور جمهوری‌خواه از رئیس‌جمهور آمریکا خواست درباره پرداخت ۱.۷ میلیارد دلار به ایران توضیح دهد. به گزارش ایسنا، به نقل از «هیل»، روی بلانت، سناتور جمهوری‌خواه آمریکا، در نامه‌ای خطاب به جان کری، وزیر امور خارجه و جک لو، وزیر خزانه‌داری کشورش از دولت خواست درباره پولی که به ادعای او به‌عنوان بهای آزادی شهروندان آمریکایی به تهران پرداخت شده است، جزئیات بیشتری ارائه دهد. به گزارش این پایگاه خبری، این نامه پس از آن ارسال شده که دولت آمریکا برای حل یک پرونده مناقشه مالی قدیمی با ایران، پولی به این کشور پرداخت کرد. در این پرونده، ایران پیش از وقوع انقلاب اسلامی در سال ۱۹۷۹ قراردادی برای خرید تجهیزات نظامی با واشنگتن به ارزش ۴۰۰ میلیون دلار امضا کرد، اما آمریکا پس از انقلاب از اجرای قرارداد و حتی پرداخت مبلغ دریافت‌شده سر باز زد. شکایت مربوط به این پرونده در دادگاه لاهه مطرح شده بود. این سناتور جمهوری‌خواه در نامه خود با اشاره به هم‌زمانی پرداخت این پول به تهران با آزادی شهروندان آمریکایی محبوس در ایران، تأکید کرد این موضوع سؤال‌هایی جدی درباره دلیل اصلی پرداخت پول مذکور به ایران ایجاد می‌کند.

رئیس‌جمهوری و بررسی توافق با ایران

درهمین‌حال، باب کورکر، رئیس جمهوری‌خواه کمیته روابط خارجی سنای آمریکا، گفته: از مذاکرات دیپلماتیک برای رسیدن به صلح در سوریه استقبال می‌کند، اما خیلی مشکل است که نتیجه این مذاکرات، توقف کشتارها در سوریه و خروج بشار اسد از قدرت باشد. سناتور کورکر با اشاره به اقدامات روسیه در سوریه، گفت «با توجه به پیروزی‌هایی که بشار اسد در صحنه جنگ به‌دست آورده است، فضا در سوریه به گونه‌ای نیست که بشار اسد بخواهد داوطلبانه قدرت را ترک کند». او که از منتقدان سرسخت توافق جامع اتمی قدرت‌های جهانی با ایران بوده، درباره مخالفتش با توافق گفت: «ایران اکنون به منابع زیادی دسترسی دارد که قبلا به دلیل تحریم‌ها در اختیار نداشت و اکنون می‌تواند به تحقیق و توسعه با هدف رسیدن به سلاح اتمی ادامه دهد». کورکر گفته «از زمان اجرای آن، با آزمایش موشک بالستیکی ایران مقاومتی صورت نگرفت، چراکه به گفته او، اروپا منافع اقتصادی زیادی [در ایران] می‌بیند». او مدعی شده «روسیه و چین که همراه ایالات متحده با ایران مذاکرات اتمی داشتند، در حال معاملات تسلیحاتی و نفتی با تهران هستند».

ادامه از صفحه ۷

دولت موقت؛ روایت از درون

مهندس بازرگان در مصاحبه‌ای به مردم اعلام کرد که دیگر مملکت متعلق به خود ماست بنابراین سعی کنید پول‌هایتان را به بانک بدهید و به بانک‌ها اعتماد کنید تا پول‌ها به گردش دربیایند و خطاب به کارمندها گفت همان حقوق را دارند و هرکسی چیزی اضافه دارد به صندوق نخست‌وزیری بریزد که عده‌ای از کارمندان این کار را کردند. اینها همه در تلویزیون به مردم گزارش می‌شد که مثلا این تعداد کارمند این مقدار پول را به صندوق دولت تحویل داده است این باعث می‌شد مردمی که پول‌های خود را از بانک‌ها درآورده بودند اطمینان حاصل کنند و به‌این‌ترتیب مسئله نقدینگی حل می‌شد. حتی یک بار از آقای احمدزاده که استاندار خراسان بود خواستم که با آقای طبسی صحبت کنند تا مقداری پول را به دولت قرض دهند و تقاضای ۱۰۰میلیون تومان کردیم که البته تا رهبر فقید انقلاب به آقای آیت‌الله طبسی نگفت، آقای طبسی به درخواست دولت پاسخ نداد. این مقدار پول مشکلات زیادی را که در آن زمان وجود داشت حل کرد. وزارتخانه‌ها کمابیش مشکلاتی داشتند که به‌مرور حل شد و هیچ وزارتخانه‌ای نبود که وزیر در مقابل آن نتواند کارش را انجام دهد.

منتقدان معتقدند مهندس بازرگان اکثر وزرا را از دوستان خود انتخاب کرد و از گروه‌های سیاسی دیگر برای حضور در کابینه دعوت نکرد. دراین‌باره چه نظری دارید؟

اولا برخی از آنها قصد قبول مسئولیت وزارت را نداشتند؛ ازجمله بنی‌صدر که پیشنهاد را قبول نکرد و حاضر نبود وزارت دادگستری را بپذیرد و نمی‌خواست که شغل اجرائی بگیرد. می‌دانستند که شغل اجرائی زحمت بسیار دارد؛ البته آقای بنی‌صدر بعد از دولت موقت مدتی وزیر خارجه شد. آقای احمد سلامتیان طراح برنامه بنی‌صدر بود. او چون خیلی باهوش و کارکشته بود می‌دانست اگر بنی‌صدر کار اجرائی بگیرد دیگر نمی‌رسد کارهای تبلیغاتی را انجام دهد. دیگری آقای قطب‌زاده بود که نپذیرفت و مسئولیت صداوسیما را به عهده گرفت. کسانی که مسئولیت وزارتخانه‌ها را نمی‌پذیرفتند دورنمای ریاست‌جمهوری را داشتند و بعدها نیز کاندیدای ریاست‌جمهوری شدند. آقای قطب‌زاده در صداوسیما اخبار دولت موقت را خیلی کم پوشش می‌داد. یکی از خصلت‌های مهندس بازرگان این بود که فوق‌العاده اهل مدارا بود حتی با کسانی که به ایشان بد و ناسزا می‌گفتند با مدارا، صبوری و متانت برخورد می‌کرد.

اگر بخواهید کابینه مهندس بازرگان را در یک جمله تعریف کنید چه می‌گویید؟

کابینه مهندس بازرگان در کارهای اجرائی بدون عیب نبود اما از نظر معدل کلی دولت موقت در آن مقطع و با آن مشکلات از سرآمد بوده است.

politics@sharghdaily.ir

ادامه از صفحه ۳

یک اتفاق مثبت در فضای انتخابات

• به همین دلیل برجام نیاز به حفاظت و حراست دارد. به این مهم نیز تنها و تنها مردم می‌توانند جامه عمل بپوشانند. حضور در پای صندوق‌های رأی در روز هفت اسفند به طرف مقابل پیامی روشن ارسال می‌کند؛ اینکه مردم حامی نظام هستند و نمی‌توان مجددا با روش تحریم با آنان مقابله کرد. نکته دیگر منتقدانی هستند که به شرایط فعلی کشور و جهت‌گیری‌ها اعتراض دارند. آنها هم می‌توانند از طریق مشارکت در انتخابات نسبت به تغییر آنچه منتقدش هستند، اقدام کنند و در خانه ملت و مجلس خبرگان رهبری نماینده داشته باشند. از سوی دیگر طیف اجتماعی که بیش از دیگران دغدغه دموکراسی و مردم‌سالاری دارند، راهکار دیگری به غیر از صندوق رأی نمی‌شناسند. هرچند آنان از بررسی صلاحیت‌ها و شیوه عمل برخی هیأت‌های نظارت گلایه دارند، اما امروز در فضای سیاسی داخلی یک اتفاق مثبت رخ داده است. باوجود برخی اختلاف‌نظرها در نوع نظارت و اجرای انتخابات توسط نهادهای ذی‌ربط، فرد یا جریانی پیدا نمی‌شود که از حضورنیافتن در انتخابات سخن بگوید. این اتفاق را باید به فال نیک گرفت. اصولا ما باید بیاموزیم که اختلافات درون خانواده نظام اسلامی را از طریق انتخابات و صندوق رأی حل‌وفصل کنیم. با این روش نه حاشیه می‌تواند مسئولان را از وظایف اصلی خود بازدارد و نه دشمنان و بدخواهان فرصت سوءاستفاده به دست می‌آورند.

بریده اخبار

یازدهمین دور گفت‌وگوهای حقوق بشری جمهوری اسلامی ایران و ژاپن روز یکشنبه ۱۸ بهمن در تهران و در محل وزارت امور خارجه برگزار می‌شود.

کوتاه دیپلماسی

سخنگوی وزارت خارجه آمریکا:

۱۰۰ میلیارد دلار از دارایی‌های ایران آزاد شده است

• **ایرنا:** «جان کربی» سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا، درمورد دارایی‌های آزادشده ایران گفت دارایی‌های متعلق به ایران ۱۰۰ میلیارد دلار بوده و تمام آن آزاد شده است. با این حال او اضافه کرد: «میزان نقدینگی‌ای که ایرانیان به آن دسترسی دارند کمی بیش از ۵۰ میلیارد دلار است چراکه مقداری از دارایی‌های آزادشده ایران مصروف بدهی به چین یا سایر تعهدات بین‌المللی خواهد شد».

حمایت روسیه از عضویت ایران در پیمان شانگهای

• **ایرنا:** یوری اوشاکوف، دستیار امور بین‌الملل رئیس‌جمهوری روسیه، در دیدار با علی‌اکبر ولایتی، مشاور امور بین‌الملل مقام معظم رهبری، بر حمایت کشورش از عضویت جمهوری اسلامی ایران در سازمان همکاری شانگهای تأکید کرد. در این دیدار، دستیار امور بین‌الملل رئیس‌جمهور روسیه با اشاره به جایگاه جمهوری اسلامی ایران، گفت: روسیه از توسعه روابط دوجانبه و منطقه‌ای و همچنین چندجانبه به صورت راهبردی و استراتژیک با ایران و عضویت کامل این کشور در سازمان همکاری‌های شانگهای، حمایت می‌کند.

نخست‌وزیر یونان، مسافر تهران

• **ایرنا:** سفیر ایران در یونان گفت: در ادامه رقابت کشورهای اروپایی برای توسعه روابط خود با ایران در دوران پساتحریم، نخست‌وزیر یونان در صدر هیأت عالی‌رتبه سیاسی، اقتصادی، صاحب صنایع و تجاری به‌زودی راهی تهران می‌شود تا چندین تفاهم‌نامه همکاری با مقامات کشورمان امضا کند. این سفر روزهای ۱۸ و ۱۹ بهمن انجام می‌شود.

هشدار درباره تلاش برای تجزیه عراق

• **ایسنا:** معاون عربی و آفریقای وزارت امور خارجه گفت: برخی طرف‌هایی که از تجزیه عراق سخن می‌گویند، پیامدهای منفی آن را بر امنیت و ثبات منطقه نمی‌سنجند. حسین امیرعبداللهیان در دیدار با هاشم الهاشمی، دبیرکل حزب فضیلت عراق، گفت: عراق برای جمهوری اسلامی ایران و منطقه از اهمیت فوق‌العاده‌ای برخوردار است.

سخت‌ترین کار دنیا چیه؟

هر کاری می تونه سخت باشه، ولی یه کارهایی انقدر سختن که آدم اگه قهرمان، شجاع، منطقی، عارف، قوی، ثروتمند یا حتی مرد آهنین هم باشه نمی‌تونه اون رو به سادگی انجام بده. هیچ کاری تو دنیا به سختی تحمل بیماری فرزند نیست، ولی همین لحظه مادر و پدر هزاران کودک مبتلا به سرطان دارن این سخت‌ترین کار دنیا رو با امید نجات جون فرزندشون انجام میدن. بیاین با هم کاری کنیم که هیچکس دست تنها نمونه، بیاین در انجام سخت ترین کار دنیا شریک باشیم.

حتی با هزار تومان می‌شه به اونها درانجام سخت ترین کار دنیا و نجات جان یک کودک کمک کرد.

محک
مؤسسه خیریه حمایت از کودکان مبتلا به سرطان
mahak-charity.org

۰۲۱-۲۳۵۴۰ *۷۲۰*۲۳۵۴۰#
شماره حساب بانک پارسیان: ۱۲۰۳-۸۱۰۴۴۴۴۹
شماره کارت: ۶۰۳۷-۹۹۱۱-۹۹۵۰-۰۵۹۰
از اینکه به ما کمک می کنید، سپاسگزاریم.